

Náboženské sekty

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv další využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

1. Náboženské sekty

Slovo sekta pochází z latinského výrazu secta od secare, sekat. Termín sekta je převzatý z politického prostředí (tam to znamená skupina odtržená od nějakého hnutí a uplatňující odlišné názory), kde se objevovali sektáři již od dob Francouzské revoluce, a v náboženských hnutích se objevoval a objevuje zcela na okraji. U nás můžeme za sektáře označit nanejvýše husitské adamity. Mluvit o sektách v moderním slova smyslu (nebezpečná skupina fanatiků) je nahrazování něčeho něčím jiným.

U nás bývají za sekty v tomto moderním významu slova označovány všechny náboženské společnosti, které nejsou na našem území vnímány jako tradiční církve, většinou ale neprávem. Zde by se více hodil pojem náboženská hnutí. Úmyslně se nepoužívá termín nová náboženská hnutí, protože mezi alternativními náboženskými směry jsou i hnutí starší než některé tradiční církve.

HARE KRŠNA

Mezinárodní společnost pro uvědomování si Kršny (ISKCON) se považuje za společenství víry s náboženským stylem života, které je hluboce zakořeněno v tradici hinduismu, v prastaré tradici bhakti. V předmluvě k Bhagavadgítě, kterou hnutí Hare Kršna nově vydalo, se říká: „Hnutí pro uvědomování si Kršny má pro lidskou společnost zásadní význam, protože poskytuje možnost dosáhnout nejvyšší dokonalosti života“. V jednom ze spisů hnutí Kršna se k tomu dodává: „Uvědomování si Kršny přináší osvětlení, díky kterému člověk pochopí, kdo je on, co je svět a kdo je Bůh... Cílem je udělat středem svého života uvědomování si Kršny a bhaktijógu.“

Vznik

ISKCON založil v r. 1966 Ind Abhaj Čaran Dé (1895 - 1977). Po jeho smrti se vedení ujalo jedenáct následníků, mezitím však už k němu všichni nepatří. V r. 1936 obdržel Čaran Dé Praphupáda od svého duchovního mistra Šrí Šrímada Sarasvati Gosvámího božské zasvěcení s příkazem rozšiřovat hnutí do západního světa. Přes USA (1965) přichází první Kršnův mnich v r. 1969 na misie do Německa, po r. 1989 i do České republiky.

Učení

Cílem a učením ISKCON je rozšiřovat duchovní a filosofickou moudrost Indie, která je obsažena v Bhagavadgítě. Hnutí věří, že jen Kršnovi služebníci dosáhnou nejvyšší dokonalosti života. Druhé důležité dílo je 30-ti svazkové Šrímada-Bhágavatam, které je považováno za encyklopedii duchovního vědění a má obsahovat, co je pro duchovní život potřebné. Ti, kdo Kršnovi neslouží s plnou oddaností, zůstanou navěky ve hmotném světě plném utrpení (narození, stáří, nemoc, smrt).

Podle mínění ISKCON se většina obyvatel světa zajímá pouze o to, jak uspokojit svoje tělesné a materiální potřeby. Mnohem důležitější je činit duchovní pokroky. Společnosti hrozí díky současným změnám rozpad. Hnutí Hare Kršna se proto považuje za nástupce a obnovitele staré védské kultury a náboženství. Hnutí uctívá Šrí Kršnu jako nejvyššího boha. Aby splynuli s Kršnou, nejvyšším božstvím, zpívají členové hnutí Hare Kršnovu mantru: „Hare Kršna, Hare Kršna, Kršna Kršna, Hare Hare, Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare.“ Denně se musí tato mantra nejméně 1728 krát zpívat. Slovo „Hare“ znamená energii Pána, slovo „Kršna“ a „Rama“ jsou formy oslovení Pána a znamenají také „nejvyšší radost“.

Organizace

Život uvnitř hnutí Kršna je přísně reglementován. Průběh dne je přesně naplánován. Vegetariánská strava prasadam má za úkol očistit duši. V okamžiku vstupu do hnutí každý člen dostane nové jméno, vzdá se svého povolání, aby svůj celý život zasvětil Kršnovi. Život v hnutí se řídí čtyřmi zásadami: zákaz masa, ryb, vajec; zákaz omamných prostředků; zákaz předmanželské sexuality; zákaz sportu a hazardu jakékoliv druhu. V ČR má hnutí své centrum na farmě u Benešova.

Kritika

Nebezpečí členství v hnutí Hare Kršna je především v naprostém odklonu od obvyklého způsobu života. Toto může členy natrvalo negativně ovlivnit jak po stránce tělesné, tak i psychické.

MORMONI - CÍRKEV JEŽÍŠE KRISTA SVATÝCH POSLEDNÍCH DNŮ

Sebepojetí

Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů - zvaná mormoni - je přesvědčena, že její společenství víry nevzniklo odstěpením od nějaké již existující církve, ale že ji k životu povolal sám bůh. Podle jejího sebepojetí použil k tomu Bůh Američana Josepha Smitha. Mormoni tedy věří: „Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů má svůj základ ve zjeveních, které přijal Joseph Smith, v pravdách, které učil, a v plné moci kněžství, které obnovil. Jím hlášané

evangelium Ježíše Krista otvírá dveře k dokonalému rozvoji všech duševních, tělesných a mravních mohutností a darů člověka."

Vznik

Dne 6. dubna 1830 založil Joseph Smith (1805 - 1844) „Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů". Zprávy o mnohoženství, které se ve společenství provozovalo, přivedly Smithe a jeho bratra Hyruma do vězení, kde byli 27. června 1844 zavražděni spoluvězni. Vedení obce převzal Brigham Young, který byl „jako předseda sídelního apoštolského kolegia" zvolen za nového proroka. Young pak v r. 1847 odešel asi s 15 tisíci svých stoupců k Velkému solnému jezeru, kde založil mormonskou říši s hlavním městem Salt Lake City. Podle vlastních údajů mají mormoni na světě asi 6 milionů členů, z toho 220 tisíc v Evropě.

Kniha Mormon

Kniha Mormon je považována za mormonskou bibli, za základ jejich víry i světových dějin a za doplněk bible. Kniha se skládá z 15 částí, které, až na jednu výjimku, jsou označovány za knihy. Kniha Mormon zahrnuje asi 1000 let mormonských dějin (od r. 600 př. Kr. do r. 421 po Kr.). Hlavní učení mormonů je shrnuto do 13 článků víry. Pro mormony platí, že Bůh nebyl od počátku dokonalý, ale že to byl vyvýšený člověk, „který sám byl jednou tím, čím jsme teď my". Amerika je podle mormonů svatá země, „země zaslíbená". Důležité je božské zjevení „stavět chrám", neboť skrze chrám získává člověk „vstup do nebe" a přístup k Otcí.

Organizace

Dnešní vůdce mormonů je Ezra Taft Benson, který je považován za prezidenta, proroka, vidoucího zvěstovatele Božího slova. Další hierarchii je Rada dvanácti apoštolů, za ní následuje První sbor sedmdesáti. Všichni dohromady tvoří v církvi hlavní autority. Ve 12 letech se může každý mužský člen mormonů stát knězem. Ženy jsou z kněžství vyloučeny.

Závěrem

Protože se mormoni považují za pravou a jedinou Kristovu církev, nedá se s nimi počítat pro ekumenickou spolupráci. Křest kojenců považují mormoni za rouhání se Bohu. K pevně uspořádanému životu patří i následování „slov moudrosti", zákaz alkoholu a „horkých nápojů".

SVĚDKOVÉ JEHOVOVI

Sebepojetí

Svědkové Jehovovi nebo také Jehovisté, kteří se považují za viditelnou Boží organizaci, věří, že jsou jedinou pravou náboženskou společností: Zasvětili se Bohu, Nejvyššímu, a ten s nimi poté uzavřel novou smlouvu jako s lidem svého jména... Pochopili, že celé křesťanstvo je ujařmeno pověrou, náboženstvím a kněžovskými radami, a probili se ke svobodě tím, že opustili všechny náboženské sekty: katolickou, protestantskou, židovskou a jiné.

Dějiny

Sektu Svědků Jehovových, dříve známou pod názvem Vážní bibliční badatelé, založil americký obchodník Charles Taze Russell (1852 - 1916). V r. 1881 zakládá Zion's Watch Tower Tract Society. Russell vydal sedmisvazkové dílo Studie Písma. Vypočítal, že r. 1914 má být začátkem tisíc let trvajících mírového Božího působení. Když se tak nestalo, bylo datum přesunuto na rok 1918, 1925 a 1975. Roku 1950 vyšly první díly Překlada nového světa svatých Písem.

Učení

Jehovisté tvrdí, že jsou univerzálním Božím náboženstvím. Svědkové Jehovovi si činí nárok, že každé slovo svého učení zdůvodní bibli, přitom některá místa v bibli mění nebo překrucují. Zásadou učení je, že v r. 1941 byl Ježíš Kristus dosazen jako král v nebi a bude kralovat se 144 tisíci vyvolenými. Ústřední význam má bitva Armagedon, při které Ježíš Kristus zničí satana a všechny demony. Pouze 144 tisíce „Kristových bratrů" však zdědí s Kristem nebeské království. Ježíš Kristus není pro svědky Jehovovi Božím Synem, ale spíše duchovní bytostí, která se přenesením těla stala člověkem. Jehovisté se od počátku vyznačovali extrémně protikatolickým a proticírkevním postojem.

Organizace

Hnutí je řízeno centralisticky a teokraticky úřadujícím prezidentem, který je volen na celý život. Jemu je podřízen Řídící sbor skládající se toho času ze 13 mužů, sedm jeho členů sedí v předsednictvu Biblické a traktátní společnosti

Strážná věž. Členem Svědků Jehovových se člověk stává křtem dospělých, který se provádí ponořením do vody. Život Jehovistů je přesně řízen a musí být podřízen kazatelské službě a hlásání. Účast na politických a kulturních podnicích je zakázána, stejně jako slavení mnoha svátků. Jehovisté důsledně odmítají krevní transfúze.

Stanovisko

Jehovisté zacházejí s biblí naprosto svévolně. Nedělají rozdíl mezi Starým a Novým zákonem. Křtem Svědků Jehovových je člen plně zapojen a školen v programu hlásání pro kazatelskou službu. V případě porušení předpisů může dojít k vyloučení.

SATANISMUS

Pojem

Podle křesťanského pojetí není satan nebo ďábel strážcem a ochráncem lidského řádu, ale je závistník, nepřítel a svůdce člověka. Satan zosobňuje zlo, špatnost, destruktivitu a je označován za otce hříchu a lži. Jméno satan pochází z hebrejštiny (zářivá hvězda) a v latinském překladu bible byl přeložen jako Lucifer (světloňoš). Vystupuje jako Boží odpůrce. V křesťanské teologii je satan považován za padlého anděla. Praktikující satanisté ho nepovažují za zlo, zato satanisté považují za zlé či špatné mnohé, co křesťané považují za dobré. V černé magii je satan uctíván jako „dobrý bůh“, zatímco Bůh a Ježíš Kristus jsou inkarnacemi zla.

Uctívání satana

Uctívání satana jako dobrého boha znamená nazývat Boha křesťanů nepřítelem člověka, morálky a pravdy. K uctívání satana byly vynalezeny vlastní zvyky, které jsou zrcadlovým obrazem rituálů katolické církve. Podle satanistů je pravým vládcem tohoto světa ďábel. Posledním cílem je, aby ďábel zvítězil nad Kristem, triumfálně se vrátil do nebe a stal se vládcem celého vesmíru.

Černá mše

Uctívání satana se často vyjadřuje jako černá mše. Černé mše jsou různého druhu. Tvoří rouhavou kopii katolické mše, resp. bohoslužby, ve které jsou přesně stanovené rituály. Mši může sloužit odpadlý kněz katolické církve nebo zasvěcený mistr některého satanistického bratrstva.

Dnešní satanismus

Za duchovního praotce neosatanismu je považován Angličan Aleister Crowley (1875 - 1947). Na něj i jeho učení o novém věku se odvolává řada satanistických církví. U neosatanismu jde o popírání nebo převrácení křesťanských morálních hodnot.

666

U čísla 666 se jedná pravděpodobně o symbolickou hodnotu: $6 = 7 - 1$. Sedm je číslo dokonalosti, šest tedy znamená nedokonalé, špatné nebo zlé. Protože už není znám klíč k vypočítání čísla 666, můžeme se jen domnívat, že je tím míněn Antikrist.

APOKALYPSA

Pojem apokalypsa (odhalení) se často používá na označení konce času nebo nastávající konec světa. V každé apokalypse se předpovídá, že Bůh odhalí lidem to, co je skryté, co zná jen Bůh, zvláště to, co se týká budoucnosti. Pro mnoho hnutí z oblasti sekt a náboženských uskupení mají apokalyptické představy a hlásání konce času velký význam. Aby zůstaly uchráněny před zánikem, zatracením nebo třetí totální válkou, nabízejí tyto skupiny zaručené recepty. Tak např. indický guru Bhagaván Šrí Radžníš (Osho) učí, že přežijí jen jeho stoupenci. Jiní jsou přesvědčeni o tom, že pouze členství ve skupině zajistí přežití (např. Hare Kršna, Jehovisté). Další slibují záchranu nebo další život prostřednictvím reinkarnace.

Obsah

 1. Náboženské sekty

2